

A MUNKÁSOSZTÁLY MEGBECSÜLT KÜZDŐTÁRSAI: A SZOCIALISTA SZÁMVITEL DOLGOZÓI

A Szabad Nép hasonló című június 11-én megjelent vezércikkét valamennyi számviteli dolgozó mint a párt gondoskodásának, bizalmának tanújelét értékeli. A számviteli dolgozóknak — könyvelőknek, statisztikusoknak — gondosan tanulmányozniuk kell azokat az útmutatásokat és bírálatokat, melyeket a cikk tartalmaz.

Pártunk központi lapja foglalkozik azokkal a kérdésekkel, amelyeket a számviteli munka megjavítása érdekében meg kell oldanunk. Ezek: az adatok megbízhatósága, a gazdasági vezetőknek a számvittel való kapcsolata, a számviteli dolgozók becsületessége, magasabb szakmai színvonalának és növekvő politikai öntudatának fontossága, a pártszervezeteknek a számviteli munka megjavításával kapcsolatos szerepe, és a pontos és gyors adatszolgáltatás megvalósítása.

A számvitel és ezen belül a statisztika fontossága népgazdaságunk tervszerű irányításában egyre szélesebb körben válik tudatossá. A statisztika jelentőségének felismerése elengedhetetlen feltétele a jó statisztikai munkának, a terv eredményes ellenőrzésének. A statisztika és a számvitel jelentőségének tudatosítása, a párt és kormány ezirányú segítségével egymagában azonban még nem elegendő. A statisztika ellenőrző szerepét csak úgy tudja betölteni, ha pontos, gyors és megbízható adatszolgáltatásával kivívja magának a munka fontosságát megillető megbecsülést.

Számtalan példát lehet felsorolni arra, hogy a statisztikus jó munkájával miként vívta ki magának a vállalatvezetés és a dolgozók elismerését, hogy a jó statisztikai munka nélkülözhetetlen segítője a vállalat tervszerű vezetésének. A Szabad Nép is megemlékezett arról, hogy a Kistextiben például 500 000 forint értékű felhasználatlanul heverő anyagot sikerült feltárni a számvitel dolgozóinak.

A statisztika fejlődését és az új szocialista statisztika kialakítását pártunk és kormányzatunk számos intézkedéssel, határozattal és rendelettel segítette elő. Különösen jelentős a Minisztertanács legutóbbi rendelete, amely az eddigieknél jóval felelősségteljesebb feladatot tűz a statisztikai szervezet és a statisztikai dolgozók elé. Pártunk vezetői állandó útmutatással segítik elő a szocialista statisztika megszilárdítását és újabb megtisztelő feladatokkal bízzák meg a Központi Statisztikai Hivatalt.

Kevés foganatja lesz azonban annak, hogy kormányzatunk minden támogatást és lehetőséget megad a szocialista statisztika megszilárdításához, ha gazdasági vezetőink nem élnek ezzel a lehetőséggel, ha továbbra sem ismerik fel a statisztika fontosságát, saját munkájuk elvégzése szempontjából. „A számvitel akkor válik a szocialista termelés egyre hatékonyabb segítőtjévé, ha az üzemek vezetői, az igazgatók, a főmérnökök és a

termelés alsóbbfokú parancsnokai felismerik jelentőségét; ha felhasználják a termelés alakulását mutató számokat.“ — írta a Szabad Nép. A Szabad Nép szerkesztőségében megtartott értekezleten összegyűjtött számviteli dolgozók szinte kivétel nélkül szövétték, hogy a gazdasági vezetők, a műszaki értelmiség nagy része lebecsüli a számvitel jelentőségét és munkájában nem támaszkodik eléggé azokra a adatokra, melyek hű képét adják a vállalat munkájának, rámutatnak a termelés növelésének még kihasználatlan, vagy nem teljesen kihasznált lehetőségeire.

Nem elég csak folyton ismételni Sztálin elvtárs megállapítását, hogy „semilyen állami munka, semilyen tervszerű munka nem képzelhető el helyes számvitel nélkül“. Ezt az útmutatást gazdasági vezetőinknek meg kell valósítaniuk a gyakorlatban. Sztálin elvtárs megállapításai nem arra valók, hogy unos-untalan idézzük őket, hanem azokat alkalmaznunk kell gyakorlati munkánkban.

Mint a Szabad Nép is rámutatott, egyetlen gyár, állami gazdaság vagy géppálmás igazgatójának, egyetlen mérnöknek, üzemvezetőnek, egyetlen dolgozónak sem lehet közömbös, hogy üzeme teljesíti-e a termelés, a termelékenység, a munkabérialap, az önköltségcsökkentés tervét, vagy sem. Nem lehet tehát közömbös számunkra az sem, hogy mit mutat a számvitel, hogy megbízható-e a statisztika. Amennyiben egyes gazdasági vezetők lebecsülik a statisztikai munkát, ez visszahat természetesen a statisztikus munkájára: ahol a vállalatvezető nem törődik a statisztikával, ott rendszerint rossz a statisztikai munka. Viszont ahol a vállalatvezető munkájában támaszkodik a számvitel segítségére, ott a statisztikai munka színvonala is magasabb. Páncél Lajosné elvtársnő a Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyára számviteli dolgozója elmondotta a Szabad Nép szerkesztőségében, hogy vállalatuknál évek óta nem volt olyan értekezlet, amelyen az adminisztratív dolgozók munkájával foglalkoztak volna. „A pártszervezet és a vállalatvezetőség nem törődik velünk, nem tartja fontosnak véleményünket“ — mondotta. Az ilyen helyzetnek gyakran az a következménye, hogy a számviteli dolgozók kívül érzik magukat az üzem kollektíváján, visszahúzódnak és bizonytalanná válnak. Pedig — mint pártunk központi lapja megállapítja — „Számviteli dolgozóink többsége népi demokráciánk hűséges, lelkes munkása, aki szívvel-lélekkel résztvesz a szocializmus építésében. segíti a terv teljesítését“. A párt és a kormány és a jó gazdasági vezetők meg is becsülik a statisztikusokat. Ez megmutatkozik a statisztikusok anyagi és erkölcsi elismerésében. Számos statisztikus magas kormánykitüntetésben részesült az elmúlt években munkájuk elismeréseképpen. 1951 és 1952 évben a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 26 statisztikusnak adományozta a Magyar Népköztársasági Erdemrend és a Magyar Népköztársasági Erdemérem különböző fokozatait, ezzel is kifejezve azt a megbecsülést, melyet népi demokráciánk a számvitel dolgozóinak biztosít.

A statisztikai munka lebecsülésével szemben, a statisztikának az őt megillető helyért vívott küzdelmében üzemi pártszervezeteinknek több támogatást kell nyújtaniuk a számviteli dolgozóknak. Nem egyszer egyes funkcionáriusok maguk is hozzájárulnak túlzott követeléseikkel a statisztikus munkájának megnehezítéséhez.

„Üzemi pártszervezeteink törődjenek többet az adminisztratív dolgozókkal, segítsék őket, ha nehézségeik, problémáik vannak; foglalkozzanak rendszeresen politikai nevelésükkel“ — írta pártunk központi lapja.

A párt és a kormány minden segítségét megadott a Központi Statisztikai Hivatalnak, hogy megnövekedett feladatait maradéktalanul elvégezze. A Statisztikai Hivatal harcot folytatott és folytat a bizonylati alátámasztás nélküli, ötletszerűen kibocsátott statisztikák ellen, a statisztika szerveztségéért, egységes rendszeréért, az állami fegyelemért. Ebben a küzdelemben a kormányhatározatok segítségével egyes eredményeket elértünk. A kapitalista nyilvántartást jellemző lassúságot, bürokráciát, áttekinthetelenséget azonban — mint erre a Szabad Nép is rámutatott — még nem sikerült teljesen száműzni statisztikánkból. Az adatszolgáltatás sok esetben késik, nem képes a hibákat idejében megakadályozni. „Államunk azt várja a nyilvántartás dolgozóitól — írta pártunk központi lapja —, hogy *elevenebbé, gyorsabbá* tegyék az adminisztrációt, hogy frissességével eredményesen avatkozhassék be a termelésbe, meggyorsíthassa a hibák kijavítását.“

Az adatok megbízhatóságáért, pontosságáért és gyorsaságáért való küzdelem hazafias kötelessége valamennyi számveteli dolgozónak. Tűrhetetlen, hogy az adatokat egyes vállalatoknál „bírálat“ alá vegyék, ahelyett, hogy az adatokat tekintendő bírálatnak saját munkájuk felett. A *Hőpalack és Üvegipari Vállalat* a hó utolsó napjaiban a csomagolatlan árut is készárúként számítja, pedig a csomagolás csak a következő hó első napjaiban történik meg. A *Pécsi Bőrgyárban* kiderült, hogy március 26-a és április 2-a között a készárúraktár a termelő műhelyektől árut nem vett át. Ennek oka az volt, hogy az igen előrehaladott termelés befejezését leállították, mert a gyártási program szerinti termelési tervet már március 26-án teljesítették. Tartalékoltak a következő hónapra, amit az is bizonyít, hogy április 2-án a megelőző hónapok bármelyik napjának többszörösét szállították a készárúraktárba. Pártunk és kormányunk élesen elítélik az ilyen mesterkedéseket, amelyek a dolgozó nép becsapására irányulnak.

A statisztikai adatszolgáltatás megbízhatóságát veszélyeztetik a még mindig nagy számban lévő engedély nélküli adatszolgáltatások. A vállalati statisztikusoknak érdeke, hogy megvédjék a statisztikai munka tisztaságát és erélyesen szálljanak szembe a vadstatisztikák kezdeményezőivel. A statisztikusok egy része azonban még legfeljebb csak panaszkodik, hogy felesleges hatóságaik túlterhelik őket. Panaszkodás helyett harcolni kell: a statisztikusoknak jelenteniük kell az ilyen eseteket felesleges minisztériumok terfvőosztályának és a Központi Statisztikai Hivatalnak. Nem ezt az utat követte a BAMERT Bányagépgyár, ahol a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium Bányagépgyártási főosztálya egyik előadója felé engedély nélküli adatszolgáltatást teljesítettek. A Magyar Vegyiműveknél, üzemszerűenként rendszeres és terjedelmes jelentéseket küldtek engedély nélkül a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium Szerves Vegyipari főosztályának. Az engedély nélküli adatkérések a vállalatot feleslegesen megterhelik.

Pártunk központi lapja rámutat arra is, hogy a számveteli munka megjavításában segítenők kell a minisztériumoknak. Sokhelyütt még formális, nem felelősségteljes a kapcsolat, ami a minisztérium statisztikusai és a vállalat között fennáll. A nemrég megalakult budapesti statisztikai kirendeltiségek a minisztériumoktól rosszul ellenőrzött, hibás adatokat kapnak. A minisztériumoknak arra kell törekedniük, hogy ne csak adatszolgáltatóiktól követeljék meg a *gyors, pontos és megbízható* statisztikai munkát, hanem maguk is jó példával járjanak elől ezen a téren.

Hogy statisztikánk az egyre növekvő feladatoknak eleget tudjon tenni, hogy képes legyen a tervek teljesítésének és túlteljesítésének egyik hatalmas előrelendítőjévé válni, nagytudású szakemberekre van szükségünk. „Az üzemek könyvelői, statisztikusai, bérelszámolói fejlesszék állandóan tudásukat, politikai és szakmai képzettségüket“ — írta a Szabad Nép.

Pártunk és kormányzatunk minden támogatást megad a számviteli dolgozóknak képzettségük emelése érdekében. A Népgazdasági Tanács határozatai értelmében 1949 óta több mint 1700 iparstatisztikus, és közel 400 építőipari, közlekedési, belkereskedelmi és külkereskedelmi statisztikus tette le a kötelező szakvizsgát. A statisztikusok magasabb szakmai képzéséről gondoskodik a Minisztertanács 21/1952. sz. határozata, amely újabb vizsgafokozatot rendszeresített.

„Az üzemek számviteli dolgozói — mint pártunk központi lapja megállapította — az ötéves terv győzelmes végrehajtásában, szebb, boldogabb életünk megteremtésében a műszaki és fizikai dolgozók megbecsült küzdőtársai. Népünk számít munkájukra, bízik bennük, tudja, hogy odaadóan fáradoznak hazánk erősítéséért. Még bátrabban, kezdeményezően vegyék ki részüket a szocializmus építése hatalmas feladatainak megoldásából“.